

Sygn. akt V Ca 3418/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Miśkowiec (spr.)
Sędziowie:	SO Bogusława Jarmołowicz-Łochańska SR del. Ewa Suchecka-Bartnik
Protokolant:	sekr. sądowy Marta Szczęsna

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. M.

przeciwko Skarbowi Państwa-Dyrektorowi Aresztu Śledczego Warszawa Służewiec w Warszawie

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie

z dnia 29 maja 2015 r., sygn. akt II C 514/11

1. oddala apelację;
2. oddala wniosek o przyznanie kosztów reprezentowania powoda z urzędu.

SSR del. Ewa Suchecka-Bartnik SSO Bożena Miśkowiec SSO Bogusława Jarmołowicz-Łochańska

Sygn. akt V Ca 3418/15

UZASADNIENIE

Powód M. M. wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa - Aresztu Śledczego Warszawa-Służewiec zadośćuczynienia 70.000 zł, kwoty 5.000 zł na rzecz Schroniska dla Zwierząt Na (...) w W. oraz o zasądzenie kosztów procesu. Rozszerzając powództwo powód wniósł o zasądzenie odsetek ustawowych liczonych od kwoty dochodzonej pozewem od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

W odpowiedzi na pozew pozwany od Skarb Państwa - Dyrektor Aresztu Śledczego Warszawa-Służewiec wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 29 maja 2015 roku Sąd Rejonowy w punkcie 1. oddalił powództwo, w punkcie 2. przyznał i nakazał wypłacić adwokatowi A. R. ze Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w W. kwotę 4.428 zł, w tym należny podatek od towarów i usług w wysokości 23 %, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej powodowi z urzędu oraz w punkcie 3. nie obciążył powoda obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na podstawie następujących ustaleń oraz rozważań poczynionych przez Sąd I instancji.

M. M. przebywał w Areszcie Śledczym Warszawa-Służewiec w okresie od dnia 23 lutego 2010 r. do dnia 12 sierpnia 2010 r. W okresie od dnia 23 lutego 2010 r. do dnia 3 marca 2010 r. w celi nr. (...) trzyosobowej o powierzchni 9,82 m⁽²⁾, w okresie od dnia 3 marca 2010 r. do dnia 5 marca 2010 r. w celi nr. (...)trzyosobowej o powierzchni 9,8⁽²⁾ m , w okresie od dnia 5 marca do dnia 29 lipca 2010 r. w celi nr. (...) trzyosobowej o powierzchni 9,8⁽²⁾ m , od dnia 29 lipca 2010 r. do dnia 5 sierpnia 2010 r. w celi nr. (...) trzyosobowej o powierzchni 9,8⁽²⁾ m2, od dnia 5 sierpnia 2010 r. do dnia 12 sierpnia 2010 r. w celi nr. (...) trzyosobowej o powierzchni 9,9⁽²⁾ m2.

Świadkowie K. K., M. S. (1), A. P., W. S., D. C., A. B., H. R. przebywali wraz z powodem w celi nr (...) w okresie od dnia 5 marca 2010 r. do dnia 29 lipca 2010 r. W oknach tej celi zainstalowane były blindy, pomieszczenie oświetlano lampami jarzeniowymi.

W Areszcie Śledczym W.-S. powód korzystał z opieki medycznej, zarówno bezpośrednio po przyjęciu do jednostki, jak i w trakcie osadzenia.

Sąd I instancji wskazał, iż stan faktyczny ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz zeznań świadków.

Dalej, Sąd Rejonowy podniósł, że świadek M. S. (1) podał, że nie zna powoda, a co za tym idzie jego zeznania nie mogły stanowić o zasadności powództwa, bowiem nie potwierdziły, że powód doznał jakiegokolwiek krzywdy. Podobnie zostały ocenione zeznania świadka W. S. oraz H. R..

Ponadto, Sąd I instancji stwierdził, iż z książeczki zdrowia powoda przedłożonej przez pozwanego również nie wynika, aby doszło do zaniedbania pod względem medycznym. Treść owej książeczki w żadnej mierze nie potwierdziła, aby doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda, w tym zdrowia, wywołującego poczucie krzywdy. Analogicznie nie stanowiła dowodu na zasadność dochodzonego roszczenia przedłożona dokumentacja medyczna.

Sąd Rejonowy uznał również, że dowodem w sprawie nie mógł być złożony przez powoda rzut celi mieszkalnej, gdyż nie mógł być on uznany nawet za dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c.

Sąd I instancji podkreślił także, iż pełnomocnik powoda cofnął wniosek o przesłuchanie w charakterze świadka A. K., A. P. oraz A. B.. Natomiast z informacji udzielonej przez Zakład Karny w R. wynikało, że świadek D. C. zmarł.

Nadto, Sąd pominął dowód z przesłuchania powoda w charakterze strony, bowiem powód dwukrotnie wzywany do osobistego stawiennictwa nie stawiał się na kolejne terminy rozprawy.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy oddalił powództwo.

Na wstępie Sąd I instancji wskazał, że żądanie powoda należało oceniać w świetle przepisów dotyczących naruszenia dóbr osobistych i ustanawiających przesłanki zasądzenia zadośćuczynienia w tych przypadkach.

Podkreślił, iż powód powinien wykazać na podstawie wnioskowanych dowodów, że na skutek działań lub zaniechań pozwanego doszło do naruszenia jego dóbr, co doprowadziło do doznania przez powoda krzywdy w rozmiarze uzasadniającym przyznanie zadośćuczynienia w żądanej kwocie.

Sąd Rejonowy zauważył, że wnioski dowodowe powoda zmierzały wyłącznie do wykazania, że w areszcie śledczym, w którym przebywał, nie przestrzegano przepisów dotyczących zagwarantowania osadzonym odpowiednich warunków jej odbywania, a zatem, że doszło do niezgodnego z prawem działania przy wykonywaniu władzy publicznej. Powód nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych celem wykazania, że na skutek niezgodnego z prawem działania doszło do naruszenia jego godności osobistej, czy też zdrowia i intymności jak twierdził, co doprowadziło do doznania przez powoda krzywdy w postaci cierpień psychicznych uzasadniających zasądzenie zadośćuczynienia. Brak wskazania i wykazania tych przesłanek warunkujących w świetle powołanych wyżej przepisów możliwość uwzględnienia powództwa spowodował, iż ustalanie czy faktycznie doszło do braku zagwarantowania powodowi przewidzianych prawem warunków odbywania kary pozbawienia wolności stało się zbędne w świetle art. 227 k.p.c.

W ocenie Sądu I instancji zeznania świadków, przesłuchanych na okoliczność ustalenia warunków panujących w celi nr. (...) w okresie, w jakim przebywał w niej powód, nie stanowiły o zasadności roszczenia, albowiem nie sposób było z nich wywieść doznania przez powoda krzywdy. Przesłuchani w sprawie na wniosek powoda świadkowie nie znali i nie wskazali żadnych okoliczności świadczących o cierpieniach, jakich doznał powód, a i ich zeznania wskazywały jedynie ogólnie na warunki panujące podczas ich pobytu w areszcie śledczym, co oczywiście nie było wystarczającą przesłanką do uwzględnienia żądania powoda.

Dalej, Sąd Rejonowy stwierdził, iż powód nie złożył żadnych wniosków dowodowych mających na celu wykazanie stopnia natężenia ruchu lotniczego oraz poziomu hałasu, który miał odbić się negatywnie na zdrowiu czy też innych dobrach osobistych powoda, ani żadnych wniosków dla wykazania tych negatywnych skutków. Powód nie wykazał także, aby hałas przekraczał dopuszczalne na obszarze położenia aresztu normy w tym zakresie, jak również nie wykazał negatywnego wpływu oświetlenia, braku ciepłej wody czy doboru współwięźniów.

Sąd I instancji podkreślił, że powód nie udowodnił, iżby karę pozbawienia wolności we wskazanej w pozwie jednostce penitencjarnej odbywał w warunkach naruszających jego godność, zdrowie i intymność, co wywołało u niego cierpienia skutkujące możliwością zasądzenia zadośćuczynienia w świetle wskazanych wyżej przepisów.

Orzekając o kosztach procesu Sąd I instancji oparł się na treści § 6 pkt 6 w zw. § 2 pkt 3 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.) i zasądził na rzecz adwokata A. R. kwotę 4.428,00 zł.

O pozostałych kosztach procesu - kosztach zastępstwa procesowego strony pozwanej Sąd Rejonowy orzekł na podstawie przepisu art. 102 k.p.c.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniósł powód, zaskarżając orzeczenie w części, a mianowicie w zakresie, w jakim Sąd Rejonowy oddalił powództwo i wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku w części poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty żądanej przez powoda w pozwie wraz z ustawowymi odsetkami od dnia ich zgłoszenia do dnia zapłaty, wraz z przyznaniem od Skarbu Państwa na moją rzecz jako adwokata z urzędu kwoty według przepisów prawem stanowiących tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu za II Instancję, a w przypadku uchylenia zaskarżonego wyroku wnoszę o przekazanie Sądowi I instancji rozstrzygnięcia w zakresie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, za II instancję.

Orzeczeniu zarzucił nie wzięcie pod uwagę tego, iż normy metrażowe dotyczące osadzonych w polskich zakładach karnych i aresztach śledczych były notorycznie niedotrzymywane przez Zakłady Karne, a ponadto, że przesłuchany świadek M. S. (1) przybywał, choć nie pamiętał powoda, w tej samej celi i okresie co powód, a jego zeznania były zbieżne z treścią pozwu i zeznaniami informacyjnymi powoda z 22 maja 2012 roku - i potwierdzały zarzuty powoda, iż warunki przebywania w celi nr. (...) Aresztu Śledczego W. S. były poniżej wszelkich standardów, co naruszyło dobra osobiste powoda i doprowadziło do powstania krzywdy powoda.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu wobec niezasadności zarzutów w niej podniesionych.

Sąd II instancji przyjął za własne poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne stwierdzając, że znajdują umocowanie w prawidłowo ocenionym materiale dowodowym, jak również podzielił w całej rozciągłości wnioski sądu meriti, jako wywiedzione z tych ustaleń w sposób logiczny, przy prawidłowym uwzględnieniu porządku prawnego (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 lutego 2005 r. IV CK 526/2004).

Wywiedziony środek zaskarżenia bezzasadnie zarzuca Sądowi Rejonowemu wadliwą ocenę wskazanych dowodów. Wbrew twierdzeniom apelacji za bezpodstawny należało zatem uznać zarzut de facto naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., albowiem zdaniem sądu II instancji ocena materiału dowodowego została przez Sąd Rejonowy przeprowadzona w sposób wnikliwy, niewątpliwie bez przekroczenia granic określonych treścią powyżej powołanej normy prawnej, a w związku z tym, wbrew twierdzeniom skarżącego nie doszło do naruszenia tego przepisu. Przepis art. 233 § 1 k.p.c. reguluje jedynie kwestię oceny wiarygodności i mocy (wartości) dowodowej przeprowadzonych w sprawie dowodów, czy wyprowadzonych z materiału dowodowego wniosków. Postawienie tego zarzutu wymaga wykazania przez skarżącego naruszenia przez sąd konkretnych zasad lub przepisów przy ocenie określonych dowodów, czemu strona czynna procesu nie podołała (por. z wyrokami Sądu Najwyższego: z dnia 16 grudnia 2005 r., III CK 314/05, LEX nr 172176; z dnia 13 października 2004 r., III CK 245/04, LEX nr 174185).

Istotne dla rozstrzygnięcia sprawy było wykazanie przez powoda cechy bezprawności w działaniu lub zaniechaniu strony biernej procesu, czego apelujący w toku procesu nie wykazał. Nie znalazł potwierdzenia w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie zarzut powoda co do przeludnienia jego miejsca pobytu w Areszcie Śledczym W. M.. Z materiału dowodowego sprawy wprost wynika, co zasadnie zważył Sąd I instancji, że miara 3 m² na jednego osadzonego jako zgodna z przepisami prawa stanowiła odzwierciedlenie metrażu w miejscu odosobnienia w którym przebywał powód. Norma ta została dotrzymana przez pozwanego, bowiem powierzchnia celi wynosiła więcej niż 9 m².

Podkreślenia wymagało, że przesłony założone na oknach, których cel negował powód, miały konkretne zdanie do spełnienia w ramach odosobnienia osadzonych, przy czym apelujący w toku procesu nie wykazał aby umiejscowienie tych przesłon wpłynęło negatywnie na jego zdrowie czy to w aspekcie psychicznym, czy też fizycznym. Ewentualnych niedogodności w ocenie Sądu II instancji nie można bowiem utożsamiać z naruszeniem dóbr osobistych apelującego gdyż ferowanych pozewem naruszeń powód nie udowodnił.

Brak jest w materiale dowodowym sprawy okoliczności z których wynikałoby, że na skutek bezprawności w osadzeniu powoda doznał on krzywdy. Zeznania świadka M. S. wbrew twierdzeniom skarżącego nie odnoszą się do osoby powoda, a zatem nie stanowią dowodu, że doszło w sferze jego osobistej do naruszenia dóbr osobistych, do powstania krzywdy.

Powoda reprezentował ustanowiony z urzędu profesjonalny pełnomocnik, którego wniosek o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej został oddalony wskutek nie złożenia oświadczenia w trybie § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 385 k.p.c.